

(0138)

ANY XXVI.—BATALLADA 1388

BARCELONA

28 DE DESEMBRE DE 1895

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.
Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 2'50.

LA LLUFA DEL ANY

Es massa grossa per una nació sola

REMÉY CONTRA LA DICTADURA

U' es lo que passa actualment á Cuba?

No s' hi encaparrin. D. Antoni no vol que patí del cor rebent notícies alarmants, comentantlas ab tristesa y pessimisme, esperantne cada dia de pitjors... S' interessa per la nostra salut y per la nostra tranquilitat.... No vol de cap manera que ns hi amonbinem.

En lo cartell del Teatro del guerra l' empessari hi ha fet estampar lo títol del famós drama d' Echegaray: LO QUE NO PUEDE DECIRSE.

Y estiguin ben segurs que tenim obra per tota la temporada.

Ab la censura previa de's telegramas particulars que des de Cuba pugan expedir, y ab la circular enviada als fiscals de totes las Audiencias, encomanant los ab gran interès que no deixin respirar á la premsa, y que denuncien y engarjolin sense contemplacions á tot periodista que s' desmandi, comentant desfavorablemente los successos de la guerra ó posant en duplè la pericia ó l' acert del heroe de Sagunto, se consegueix imposar, *velis nolis*, á tots los espanyols lo silenci mes absolut y la mes estúpida de las resignacions.

Lo país no té cap dret á saber lo que passa á Cuba. Per demostrarli que no està en lo cas de demanar lleminaduras, ni tan sols se consent la reunió de les Corts, en las quals los partits monárquichs íntimamente confabulats disposan de una inmensa y abrumadora majoria. No es que desconfiin de la fidelitat dels seus amichs; pero temen la ven de les petites oposicions anti-dinasticas, recelant que una guspira pogués enarbolar lo polvorí del disgust públich. Per això tant en Sagasta com en Cánovas opinan y sostenen que las Corts no deuen reunirse.

No s' reuneixen per no interrompre las obligadas representacions de LO QUE NO PUEDE DECIRSE, qu' es ja avuy la única obra possible del repertori de la monarquia restaurada.

Callém, donchs... Calli l' país en massa.

Y en las sugestions del obligat silenci mediti que cada poble te l' govern que s' mereix. Si lo que 'ns està passant es un càstic terrible, considerém fins á quin punt l' hém pogut mereixer y obrém en conseqüencia.

Pero de moment, callém, ofegant tot estimul de la dignitat, del interès y del patriotisme.

¿Qué sabém nosaltres lo que 'ns convé?

Deixém la direcció suprema de la nostra sort als mandarins de la Restauració, sense preocuparnos poch ni molt de lo que puga cabre'n en definitiva. ¿Quin s' ha vist que l' remat haja de demanar comptes als pastors y rabadans?

Quan aquests agafan las estisoras, baixém lo cap ab resignació y deixemnos esquilar, mal tinguin de deixarnos sense pell.

Quan resolguin portarnos al matadero, anemih á manadas, sumisos y sense replicar.

Eells tenen tots los drets, incluï lo de disposar de las nostres hisendes y de las nostres vidas: nosaltres tots los deberes, y en especial el de la mansuetut, el de l' obediencia passiva, el de la resignació muda y silenciosa.

Tal es la nostra sort.

Y si la tenim y la suportém, no hi ha que donarhi voltas, senyal que l' hém merescuda.

Se diu que l' bon èxit de la guerra de Cuba depen de aquesta situació de passivitat absoluta, imposta al país pels governants. No tractin pas de averiguar si es lo bon èxit de la guerra lo que ab ella perseguixen, ó si es l' impunitat pels seus desacerts y per las seves torpesas.

Teníam dintre de les lleys sols un poder irresponsable; pero, per lo vist, n' hi havia poch, y no han passat per menos que per serho tots los demés qu' estan al seu servey y ab ell directament se rossan.

Irresponsables é incensurables.

Per malament que ho fassin, hem de dir que ho fan molt bé, ó hem de callar.

Vivim en plena dictadura.

Una dictadura que pesa no sobre 'ls enemichs declarats de la patria, sino sobre la patria mateixa.

Ab l' excusa d' evitar la propagació de notícies inexactas, los mandarins s' arrojan lo poder de donar las que pugan convenirlos, sense que ningú s' atrevixi á posar en duplè la seva veritat, ó s' reservan lo dret de deixarnos á lo millor á tres quarts de quinze.

¿S' havia vist may un abús mes extraordinari unit á una petulancia mes estupenda?

Quan l' invasió francesa se reuniren las Corts de Cádiz, y ab tot y ser aquella guerra mes terrible y

perillosa que la de Cuba y ab tot y ventilarse la sort de la patria en lo mateix territori de la Península, invadit per las forças napoleòniques, al estrépit dels combats, s' hi uniren las expansions patriòticas dels representants del país, reunits en memorable Assamblea.

Durant la guerra-civil dels set anys, ab tot y estar mil vegades en imminent perill las institucions liberals, no cessaren las Corts un sol instant de estar reunides, sense que las bregas enconadas entre 'ls avançats y 'ls madurs dificultessin lo triunfo de la llibertat sobre l' absolutisme.

La història moderna del nostre país està plena d' exemples pel mateix istil, que demostran l' odiositat rebez que avuy mantenen tancada la tribuna de la representació nacional y á la premsa periòdica baix l' amenassa de la fiscalia, aixussada pels ministres de la corona.

Ab gran acert han procedit los diputats republicans al procurar aquesta negativa. A lo menos sabém qui son ells y de lo que son capassos.

Pero crech que lo que han fet fins ara es sols lo primer pas de lo que 'ls correspon realitzar en lo successiu. A la dictadura precisa contestarhi ab tots los medis que sugereix n' les majors energies de la voluntat. May com ara havia sigut ocasió de procurar una intel·ligència sólida y estreta entre tots los elements republicans, sense distinció. La patria reclama aquest servey. Los monàrquichs s' han unit per obstruir la corrent de l' opinió pública; just es que 'ls republicans ens unim també per desobstruir-la. Si 's divisa va avuy un estat de cosas prou sólit per substituir lo qu' està condemnat á desapareixer, hauriam arribat al terme de les nosras aspiracions, sense que hi valguessin ridícules dictaduras, que després de tot son la mostra mes palpable de la debilitat dels que pretenen exercir-les.

Y no podrian taxtar may, en justicia, d' anti-patriòtiques las nostres resolucions, ells qu' en plena guerra civil que devorava la Península, y en plena guerra separatista que amenassava la integritat de la patria, no van tenir cap inconvenient en anar á Sagunto, á la conquesta de las garrofes.

P. K.

A senmana pròxima inauguraré l' any nou publicant número extraordinari.

Tenim ja en nostre poder dibuixos de distingits artistas y originals escultils, á ff de donar al número indicat tota l' amenitat y l' interès de que 's fan dignes nostres constants favoreixedors.

Aixis, donchs, fins á dissapte.

A propòsit de la delimitació de fronteras entre Inglaterra y la República de Venezuela, l' president dels Estats Units va tirar la capa al toro, diuent qu' ell s' encarregava, pesés á qui pesés, de tallar lo balcallá.

Figúrinse á Inglaterra, quin efecte havia de produhir aquesta provocació.

Y no obstant, no es fàcil que la sanch arribi al Mississipi, ni al Tàmisis. Lo primer que han fet lo poble anglès com lo poble yankee es posar-se las mans al porta-monedas, y dir:—Tenim lo ronyó massa cubert per llançarnos, l' un contra l' altre, á romprens la crisma.

La guerra avuy se deixa sols per las nacions miserables, com la nostra que ja no té res mes per perdre que la sanch dels seus fills, y la va perdent ab una abundància qu' esparvera.

Las nacions poderoses fan com las famílies que disposan de 300 duros, pera redimir als seus fills del servey militar. No hi van may á rebre un ruixat de balas que las deixi secas.

Prou remolajava D. Práxedes, perque á pesar de la gravetat de las circunstancies, lo govern no reunia las Corts. No sabia parlar de res mes en entrevistas, conferencies y conversas particulars.

Pero s' reuneixen los diputats republicans, acordan invitars a totes las oposicions parlamentaries a demanar la reunió de las Càmaras, van a trobarlo, y don Práxedes se tira endarrera. Basta que signen republicans los que reclaman lo qu' ell volfa, per cambiar radicalment de opinió.

Aquí tenen a un jefe de partit que no hi ha per ahont agafarlo, ni pel tupé.

**

Encare que las Corts sigan en certa manera la representació del país, y per mes qu' en elles hi té don Práxedes una immensa majoria, avuy per avuy preferir donar quart y ajuda al seu amigatxo Cánovas, que atende á las necessitats públicas y á las del seu propi partit.

Visquém y vejém, encare que lo que 's veu no ofereix cap novedat traciantse de un home que ha menjat lo pa de la Revolució, de la monarquia de D. Amadeo, de la República espanyola, de D. Alfonso XII y de la Regència, y que hauria menjat avants que tots els altres el de D. Isabel II, si aquesta senyora se hagués prestat á ferli la llesta.

Avuy se contenta ab las engrunas de 'n Cánovas. ¡Bon profit li fassin!

¡Quin moti mes rexinxolat el que van armar l' altre dia 'la baturros de Tarazona.

Feya ja molt temps que 'ls carregavan las sarrius ab tot lo pes de la contribució de consums, fent pagar als pobres lo que 'ls richs devian, y ells, en lloc d' aclofarse, van pegar un brinco tirant enlayre las sarrius y la carga.

Anà la guardia-civil á la població y feren cara á la guardia-civil.

Lo bisbe tractà de aquietarlos ab bonas paraulas, y 'ls amotinats veientli l' marro, li van respondre á xiulets y á cops de pedra.

Entre tant va dimitir l' arcalde, van dimitir los regidors y hasta crech que van dimitir los agutzils.

—¿Y qué va resultar en definitiva?—preguntarán vostés.

Res: que s' ha restablert la tranquilitat donant la rahó al poble.

¡Quina llàstima qu' en coses relativament petitas y de caràcter purament local, se gastin las energias del país, haventni tantas de grossas y de caràcter general que les reclaman!

A Andorra s' ha renovat la meytat del consell general. Y 'ls partidaris de Fransa que tenian ja majoria, han guanyat un nou puesto contra 'ls partidaris del bisbe de la Seo de Urgell.

Ja fa molt temps que l' principe de Andorra, á pesar dels medis coercitius qu' emplea, no pot res contra aquell petit país.

¿No es veritat, amich Cassanyas, que casi n' hi ha per tirà 'l capelo al foix?

Una victoria brillant alcansada pel regiment d' Asturias, en la qual, segons diuen, 400 soldats lluyaren contra 4,000 mambissons.

Una altra victoria conseguida per D. Arseni, á través dels canyaverals incendiats.

Ab aquestas dues notícies ens ha fet passar el govern les festes de Nadal una mica aliviats dels negres pessimismes qu' en aquests últims temps tot ho enterbolian.

En cambi molts periódics extranjers han continuat donant á llum las notícies alarmants de costum.

Y 'ls periódics espanyols, que podrian aclarir aquestas contradiccions, privats de rebre 'ls telegramas dels seus corresponents, y per lo tant impossibilitats de contribuir al afiansaments de la veritat verdadera.

Tal es lo resultat de la dictadura gubernamental: una agravació considerable en las inquietuds del país.

De la guerra de Cuba poca cosa se 'n pot dir.

Los telegramas particulars no passan, y en quant als oficials ó bé no arriban, ó bé son tan bonichs que 'l govern se 'ls guarda per ell tot sol.

Se sab no obstant que 'ls mambissons han invadit la província de Matanzas, y això que deyan que no podia ser.

Se sab també que cafan foix per tot arreu ahont passan.

Aixó vol dir....

En aquest moment sento una ven interior que 'm crida:

—Alto! noy: no parlis de foix. ¿Qué no veus que t' estás cremant?

Verdaderament, la llibertat que, segons sembla, tenen los insurrectes pera arborarlo tot, incluï los ingenis de 'n Romero Robledo, no la té avuy l' ingen del periodista pera comentar aquestas atrocitats.

Resignemnos, donchs, á no tractar aquest tema, y parodian aquests versos tan coneiguts, exclamém:

«Diu que anirém tant bé
que 'l govern ho mana.»

¿Qu' es un bisbe? Veyamho:

«Deu ser l' home mes llançat
qu' en lo mon s' ha coneigut,
puig de llana dobla á un bé
com aquí us demostraré.

Miréu lo seu nom així:
Tant es bis-be com be-bis.»

C.

CARTAS DE FORA. — *Rasquera.* — A conseqüència de lo que s'ha dit en la CAMPANA, Mossen Bonico veu que se li desbarata'l seu projecte de agabellar á totas las noyas de la població, puig son moltas las que al veure que 'ls periódichs parlan del assumptu's retractan y ell està desesperat y se'n va de la llengua contra las publicacions que li esbullen el marró. — Actualment se dona l' espectacle á la iglesia, durant lo rosari, de ser algunas noyas amables las que passan á captar, y això no està massa bé, puig may ho està que las noyas recullin diners dels homes. — A las que fan exercici de cant se tractava l' altre dia de ferlas anar á ensajarse á un corral de bestià bastant lluny del poble; pero, davant de la justa oposició de alguns pares de famílies que ja comensan á estar escamats de tanta gresca, se desisti de tan bonich propòsit.

Vallivana. — Lo dissapte 14 del corrent se celebrá un meeting republicà en lo saló Boada, vejente notablement correut. Oberta la sessió pel president del Comitè D. Miquel Joan, feren us de la paraula los Srs. Massas y Carabi, y per últim la distingida oradora D.ª Angeles López de Ayala, que deixá al públic extraordinariament satisfet.

* * Monistrol de Montserrat. — Per cert que, estém ben arreglats. Durant aquests dies, ab motiu de la celebració del novenari, ha ocorregut en aquesta vila, un incident digne de menció. En un dels seus sermons, lo pare predicado, invitá a tots los protestants y esperitistas, que anessen á la rectoria, que á tota hora estava en disposició de combatrelos y desfer las seves doctrinas. Al propi temps invitá als catòlichs oferintse á treurels los duptes qu'en materia de religió tinguessin. A aquest objecte hi anaren tres catòlichs, dos d'ells bastant caracterisats, y no trobanhi al pare predicado, entaularen ab lo rector la discussió que pretendian ab lo predicar. Entre altres qüestions tractaren de la creació del mon y la formació del home. Segons lo rector, lo mon no fou fet ab sis dies, sino tal vegada ab molts mils anys; l' home va apareixer en lo periodo ternari, á favor dels elements constitutius de la atmosfera en aquells temps, moguts per una causa superior.

A las sis de la tarda tornaren á la rectoria. Lo pare predicado 'ls interrogà, sobre «que se 'ls ofereix?» y haventli exposat lo mateix tema que al rector, contestà senzillament, que, Deu feu lo mon de paraula, que hi empleá sis dies, (per en los tres primers encara no 's coneixia 'l dia) quan lo podia fé ab un instant, y que 'l sisé dia, al fanch va fé una estàtua, li donà vida y tou l' home; després agafà una costella de aquest y feu la dona. Ab rahó s'alabau los mateixos visitants de haber tingut una interlocució tan elocuent. Si de aquest modo ho arregla, sempre guanyará. Pero ¿qué 'ls sembla? Per mí als tals catòlichs se 'ls hi ha ficat un dupte, mes fosch, que 'l que volian aclarar.

AL FONS DEL SACH...

Meditació del género econòmic

Vet' aquí.... ¡sembla mentida!
Del rosari de la vida
n' hem saltat ja un altre grà:
lo noranta cincs se'n va
s' acosta 'l noranta sis,
ens vens lo lloguer del pis;
lo sastre 'as d'ú la factura,
y saturats d'amargura
exclamén tot encenent
un puro bastant dolent:
—Un any més dins del sarró!
¡Cóm passa 'l temps! ¡ay Senyo!

¿Qué es la vida? Un frenesi:
en Calderón ja ho va di.
(En Calderón de la Barca,
no aquell picador de marça.)
Sembla qu' era l' altre dia
que 'l noranta cincs naixís,
flamant, ignorant, trempat,
plé d' humor y de bondat,
y, teniu, ab un sol bot
ja l' hem gastat casi tot.

¿Qué vol dir la bicicleta?
¿Qué compón la tartaneta
que corra per 'quests carrés
y 'ns fa anà á tots de revés?
Per velocitat, companys,
no hi ha rés, rés com los anys.
Se presentan, miran, guayan,
obran las alas, s' empaytan,
y en un santiamen ó dos,
volavarunt... ja s' han fós.

Això sí, ab aquest curt plasso,
un any, tót y anant de passo,
ne te prou per fastidiá
á tot el género humà,
desde la princesa alta
al que traballa á la Riba,
desde l' artista de fums
al qui encén y apaga 'ls llums,
desde 'l brillant senyoret
al que ven mistos de pet.

Quant entra l' any tothom pensa:
—Veyám si aquest que comensa
serà més considerat
que 'l pillo que se 'n ha nat.—
Y aquest li suplica això,
y aquell li pidola allò,
l' un li demana salut,
l' altre un nen ros y molsut;
la soltera 's vol casar,
lo casat pense envidiar,
lo qui no 'n té, vol dinés,
lo qui 'n té 'n reclama més....
vaja, tothom se figura
que la boca es la mesura
de sus pretensions, desitzos,
ocurrencias y caprichos,
y ombla atrafegat y aull
la mesura á tot curull.
Pero ¡ay! l' any arrufa 'l nas

pren lo látigo y 'tris tras!....
Mostrant que 'ls ideals del mon
juguet del viento son,
recull tots els memorials
dels ambiciosos mortals,
ne fa un munyoch, els rebrega
y.... Deu sab per hont se 'ls frega.

Regirém lo fons del sach,
y veurém lo servey flach
que ha tingut á bé prestarnos
l' any qu' està á punt de deixarnos.
—Hi ha cap persona contenta?
—Qui es lo que avuy no 's lamenta
y.... no diu mil disbarats
d' aquells mes recargolats,
excepto 'ls vehins de Gracia
que ara tenen la desgracia,
de no poguer dir *forquetas*
sense esquitxá una pesseta?

No hi ha que donarhi voltas;
los anys son uns pocas-soltas,
inventats únicament
per atropellá á la gent.
Es inútil bescantarlos
ó tractar d' humanizarlos
ab amenassas, ni prechs,
ni protestas ni gemechs.
Hem de pèndrels tal com venen
y ab los defectes que tenen,
perque contra tals maluras
no hi valen remeys ni unturas.
—Tenim pa sech? Férmos sopas.
—Podém beure? Vingan copas.
—Ens manan callar? Callém.
—Ens deixan eridar? Cridém.
Los sabis de ringo-rango
no 'n diulen d' això un fandango?
Pues ballémolo; que jo conto
que qui no 'l balla es un tonto,
y 'l ditxo ja ho diu: —Vols viure?
Dorichs, noy, de tot t' has de riure.

C. GUMÍ.

LA VERITAT «OFICIAL»

O nunci del govern se posa al mitj de la plassa, bufa tres vegadas la sonora trompeta, y ab veu clara y solemne crida:

—Atenció!.... En vista de la facilitat ab que 's propalan falsas notícias referents á la guerra de Cuba, lo govern mana y ordena que sòls se creui lo que digni ell. Tot lo que no surti de la séva boca, tots los *partes* que no vajin firmats per ell, serán mentida. L' únic que despatxará veritats legítimas, reforsadas y d' absolu

luta confiansa, serà 'l govern.

Calla 'l nunci y un transeunt se li acosta.

—Malas notícies de Cuba! Diu que 'ls insurrectes han destruit un...

—Alto! —fa 'l pregoner, posantli la mà á la boca: —no continúhi. Tot això es fals.

—Cóm, fals? Ho sé de bona tinta. Acabo de rebre una carta de Guantánamo en que m' explican lo fet ab tots los ets y uts.

—Es fals. —Veyám aquesta carta!

—Miri, ¿veu?

—No hi ha 'l conforme del govern. Mentrens á Madrid no certifiquin lo que aquesta carta diu, tot això es mentida.... ¡Lletost!

Lo nunci estripa la carta en cinquanta mil trossos y torna á cridar:

—En vista de la facilitat ab que 's propalan ...

Passa un senyor ab una maleta, murmurant en veu alta:

—¡Pobra Cuba!.... ¡Quina desgracia! ¡Qui l' ha vista y la veu!...

—Ep, escolti! —diu lo nunci deturantlo: —¿qué deya ara vosté?

—Que Cuba es un desert, un pilot de ruïnes, un camp de desolació...

—Fassi 'l favor de ficarse la llengua á la butxaca y això no ho torni á dir més.

—¡Hola! —Per qué?

—Perque aquestas notícias falsas extravian la opinió y alarman el país.

—Es que lo que jo dich es exacte.

—Es mentida. —L' ha autorisat lo govern per dirlo?

—No senyor; ni se m' ha ocorregut demanarli semblant autorizació, porque 'm sembla que l' home que com jo arriba de Cuba, l' home que ha quedat arruinit per la guerra y ha vist cremar las sevas fincas y ha presenciat la destrucció dels seus bens, no necessita permís per lamentar-se.

—Donchs s' equivoca. Tot això que vosté diu no será veritat fins que 'l mateix govern ho digui.

—Es que...

—¡Basta! Vaig á repetir la crida....

Y 'l nunci torna á declarar ab la séva especial cantarella:

—En vista de la facilitat ab que 's propalan ...

Apenas ha acabat de pronunciar l' última paraula del pregó, se li atura al devant un minyó que s' apoya ab una crossa.

—Nunci ¡això tampoch es veritat!

—¿Aquesta crossa?

—Sí. Y que la porto porque tinch una cama feta malbé y que me l' han fet malbé á Cuba....

—Poch á poch, ja reliscas...

—Anant ab crossas, es fàcil.

—Ja ho sab lo govern això?

—¿Qué? ¿qué soch coix? No ho sé si ho sab; jo si que ho sé, per desgracia.

—Donchs, noy, no sent una desgracia oficial, no pots publicarla.

—¿No? ¿el' haig de tenir secreta?.... ¿Cóm lo faré aquest miracle?

—No sé qué dirte. Mentrens lo govern no declari que á conseqüència de la guerra de Cuba t' has quedat coix, la teva coixa s' ha de calificar de noticia falsa y per lo tant no pot circular.

—Jo si que no puch circular gayre, que lo qu' es la noticia.

—Nada lo dit, dit. Y apàrtat, que 'm fas nosa.

Lo nunci bufa altre cop la trompeta y torna á cridar:

—En vista de la facilitat ab que 's propalan ...

Los plors d' una dona que passa, interrompen lo seu pregó.

—¿De qué ploréu, bona dona?

—¡Lo dol que porto ho diu prou! Lo meu fill ha mort á l' isla de Cuba.

—¿Qui us ho ha dit? ¡lo govern?

—Lo govern no m' ha dit res.

—¿Y donchs cóm ho sabéu que 'l vostre fill es mort?

—Un company del seu batalló acaba d' escriurembo. ¡El va véure morir! ¡ell va recullir lo seu últim suspir y 'l derrer pensament que consagrà á la séva mare!.... ¡Pobre fill meu del meu cor!....

Lo nunci empunya la trompeta y 's disposa á tornar á cridar:

—En vista de la facilitat ab que 's propalan ...

Pero la trompeta li cau de las mans y las paraules se li glissen als llavis.... Allò de la veritat oficial li sembla una broma una mica massa pesada.

FANTÀSTIC.

DALTABAIX

¡Ja era hora!

Ja la guerra de Cuba, está acabada;
ja tornan los soldats
ostenant en son rostre la victoria....

encar que sense un ral.

Ja, ni en Máximo Gómez, ni en Maceo,

mourán may mes rahons;

pérque gracies als héroes de la Patria,

son á can Taps, tots dos.

Tenim ja á don Arseni, 'l de Sagunto,

tancat en un calaix;

per, quan hi torni á haver una altra guerra

poguelo utilzar.

Ja s' ha acabat la rassa dels polítichs

com los Gálvez Holguín,

los Bosch y Fustagueras, los Romero

y tots los llarchs de dits.

Ja no 'ns goberna 'l Feo Malaguñeyo,

ni l' home del tupé,

ni cap d' aquests monàrquichs arbitraris

que ho fan tan malament.

Ja disfrutém, en fi, de las delícias

d' un govern popular

que en un moment fèlix de xanxulleros

l' Espanya ha netejat.

Llàstima gran qu' aquest estat de cosas

no tinga res de cert;

perque, tot lo que hi dit, sots se pot creure

lo dia d' Ignocents!

Ego SUM.

AVIS

L' ALMANACH

DE

LA CAMPANA DE GRACIA

pera 1896

Queda acabada l' edició

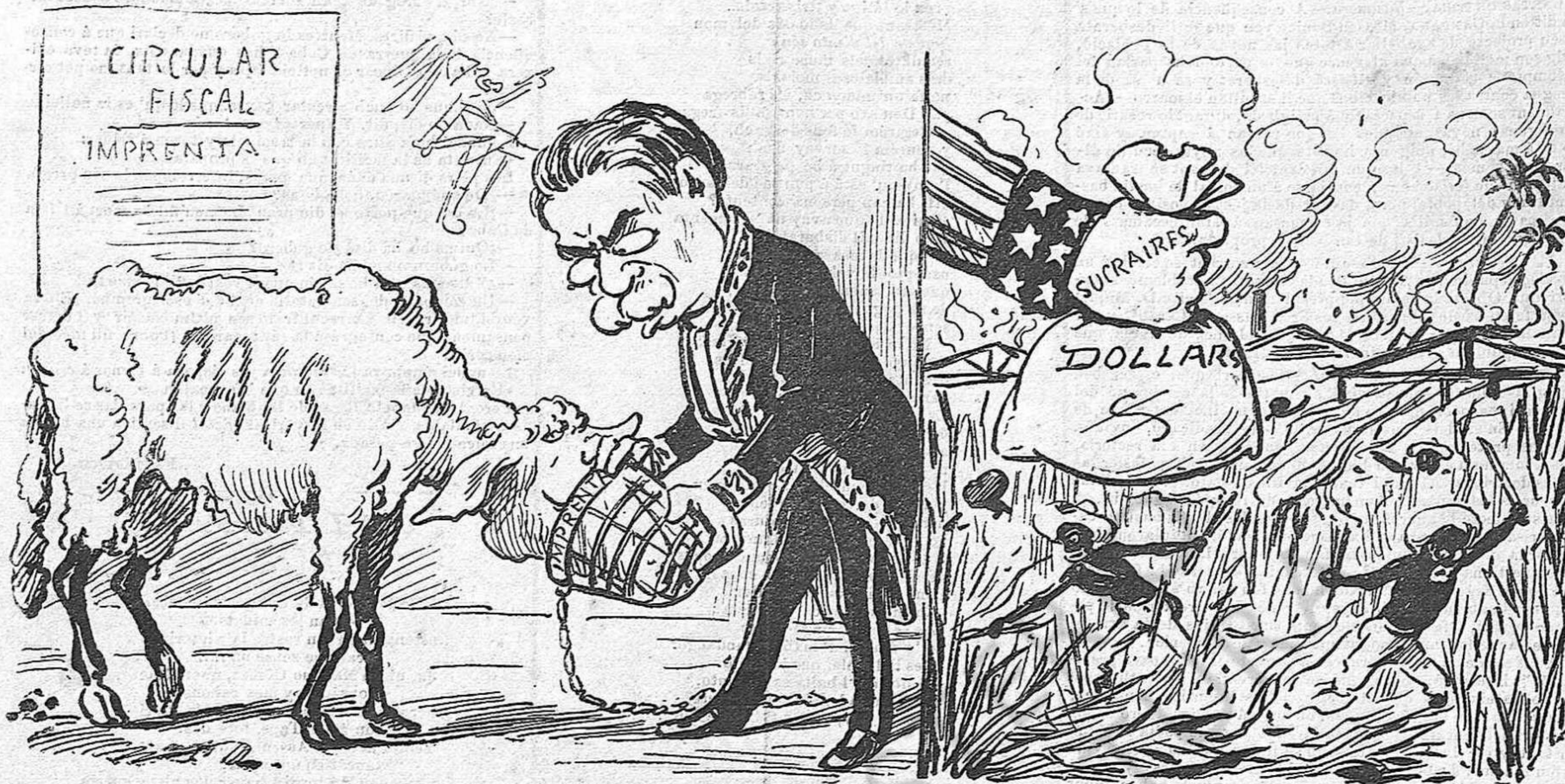
Sentím molt no poguer servir las numerosas demandas d' exemplars qu' hem rebut durant aquests últims dies.

AGITA l' idea y 'l Noticiero la fessa ronson á cops de bombo, de festejar al bisbe de la Séu de Urgell, ab un àpat de primera. Com que l' han fet cardenal, volen los iniciadors de la idea, qu' en lo faktori hi abundin los bocats di cardinale.

Cap objecció tindria que oposar á un projecte tan sustancios si 'ls que volen fer y ferre aquest obsequi estomacal y espirituós paguessin el gasto de la seva butxaca. Pero en la present ocasió y prenen peu de que 'l bisbe Cassanya es fill de Barcelona, 's parteix del principi de que la caixa municipal, últim recurs dels que tenen gana, saldi 'ls competes del fondista.

A ESPANYA Y A CUBA

Tant manso qu' es y l' tractan com á fiera!

—Destruhim y cremém, que 'ls dels Estats Units PAGAN y 'ls d' Espanya no PEGAN.

lació als gastos y despilfarros de la Casa Gran, que no s' compren que hi haja qui tingui la pretensió de insultar la miseria del poble barceloní.

Y ademés no te res de cristià, embussarse ab bons talls lo forat de las oracions.

¿No es veritat D. Jaume? Precisament vosté y jo coneixem á un bisbe á qui aquest ápat, hasta sense tastar res es segur que se li indigestaria.

Traduixeo de *La Justicia*, periódich republicà de Madrid.

CARTA SENSE SOBRE

«Distingida senyora: Ha comensat l' època de les neus: lo fred glacial que temps ha sentiat en derredor vostre, ha condensat en los núvols pardos y obscurs, com lo porvenir de las vostras fillas, los vapors qu' en petits borrhollons amenassan cobrir tota la terra.

»L' edifici en que 'us albergan no es tot lo solit que se suposava. Las corrents contínues no molt limpias y cristallinas de las clavegueres han desmenussat los seus fonaments, y amenassa derrumbarse de un moment al altre.

»Los administradors que 'us el llogaren sense contar ab l' amo de la casa, 'us enganyaren miserablement.

»No ha de faltarvos una modesta casa ahont posar á salvo la preciosa vida de vostras fillas seriament amenassada.

»En aquest poble aprenguerem de nostre romancer allò de

»sé com los hombres valientes
é con las damas cortés.»

»Rahó per la qual vos adverteix del perill, vos intima 'l desauci y b. v. p.

»L' AMO DE LA CASA.»

**

Là carta no pot negarse qu' es molt bonica.

Llàstima que *La Justicia* l' haja publicada sense sobre, perque això 'ns priva l' gust de saber á quina senyora inquilina deu anar dirigida.

Mares que teniu fills á Cuba, cuydado ab la llengua. Lo govern no vol que 's fassin comentaris desfavorables respecte á la guerra.

Per lo tant, en lloch d' angunias, vingan alegrías, y rialles en compte de llàgrimas.

Rihent vosaltres, infelissas mares, demostrareu que aquest es un país que fa partir de riure.

Un article que publica *El País* censurant á n' en Martinez Campos, ha donat lloch á que 'ls tribunals de justicia dictessin auto de presó contra l' seu director Sr. Larroux.

Això vol dir qu' es mes prompte atrapat un periodista que un mambis.

Un simil del *Imparcial*.

«Martinez Campos està matant un toro que no ha sigut picat ni banderillejat, y abusa de la muleta.»

Pero amich *Imparcial*: quan la brega 's fà massa llarga y pesada sonan los tochs de avís.

Y aquí fins ara, no se senten mes que 'ls clarins imposant silenci á tota Espanya.

M' agrada l' nou fiscal de l' Audiencia, porque tot just ha prés possessió del seu carrech s' ha mostrat partidari de perseguir ab energia la sofisticació de las sustancias alimenticias, ab lo qual se defrauda y s' envenena al públich consumidor.

Magnífich pensament!...*

Pero escolti, Sr. Fiscal: ¿no li seria fácil perseguir de igual manera als sofisticadors del sufragi, als ta-ruguitas electorals, á tots los delinqüents que ab las seves tretas y manyas defraudan y envenenan al país en massa?

Ja suposo lo que 'm dirá:

—Ni jo tinc prou forsa contra aquesta plaga, ni á Espanya hi ha prou presidis per albergarlos.

Es veritat, y fins crech que si 's posava al cap intentar alguna cosa en aquest sentit, se quedava en un instant sense la fiscalia.

Al Sr. Fabié anavan á donarli un càrrec de gran importància, quan se va descobrir qu' estava fent la guerra al govern conservador ab las sévases correspondencies diàries enviades al *Diari de Barcelona*.

Y vels'hi aquí que al veure's sorprès, en Fabié va dir:

—Alto, senyors, que no soch jo qui escriu aqueixas cartas, sino l' meu fill, el qual en l' actualitat milita en las filas silvelistás.

Y donada aquesta disculpa, extengué la mà, esperant la breva.

Lo *Diari de Barcelona* fins ara s' ha abstingut de declarar en una forma clara y explícita que las citadas correspondencies s'gan obra del fill del Sr. Fabié.

Y ha obrat molt santament mantenintse tancat en la major reserva, porque l' excusa del pare ben mirada, es d' aquelles que no passan.

Basta llegir ara las cartas que suscriu lo correspondental A per veure que son fillas del mateix cacúmen que las ha escritas sempre. L' istil es l' home, y l' istil de avuy es el mateix de sempre. Pàrrafos llargs, deixatats y farsits de la particula que, servint d' enllàs á tots los períodes: istil d' apotecari: ditadas d' ungüent per tot. Això es lo que s' observava avants en las ci-tades cartas, y això mateix es lo que s' hi observa avuy.

Es possible que un fill heredi del seu pare fins la manera d' escriure?

**

Tal vegada 'l senyor Fabié ha volgut disfressar la veritat usant la mateixa tècnica de aquell frare, que al preguntarli la justicia si havia vist per allí á un criminal, deya ficant la mà dreta dintre de la mànegra esquerra del hábit: —Per aquí no ha passat.

Tal vegada es cert que 'l seu fill escriu las cartas; pero en tal cas serà perque 'l pare Fabié las hi dicta.

Procurin averguardo 'ls redactors de *La Epoca*, y dat cas que resulti lo que suposo, la breva que s' havia de fumar lo Sr. Fabié, que se la fumi un altre.

¡Y ell qu' escupí!

SOLUCIONS

A L' INSERTAT EN LO PENULTIM NUMERO

1. XARADA.—A-na-gra-ma.
2. ANAGRAMA.—País.—Pasi.—Pisa.
3. TRENCA CLOSCAS.—Mancha, limpia y dà esplendor.
4. TERS DE SÍLABAS.—CA NO A
NO GUE RA
A RA DA
5. GEOGLÍFICH.—Si entras á dins, entras de fora.

Han endavantat totas las solucions los cintadans Turiferari, Un ex-herreu, A. Pubill de la M. y Rey de bastos; n' han endavantat 4, M. Remiendos y P. del Padre, 3, E. Prats, Nicodemus y un Xaradista 2, Pau Pinyol y Nassari Xato y 1 no més, Un de familia.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans J. Arquer Rovira, D. Alta Buyt, Escolà Vilaf anquí, Salvador Portas, Odriude Erret, C. d' Alfonso, J. Ametller, Un Assurtemayre, Elsbalet, Cintet Brun, Dr. Tranquil, E. Prats Roib, Ventura P., D. Ferrer, Pell de Poma, F. Pujol, J. H., y Calculi—Lo que 'ns enveian aquesta senyora no fa per cara.

Ciutadans Anticet del Vendrell, Pelotari, Espinot, J. Roger (a) Faluga, P. Llansana, Un. de P. Mane, C. de Ròm, Titany, Jaume del Correu, Agarratul, N' Pepet—Insertarem alguna cosa de lo que 'ns envien.

Ciutadá J. Valeta: Es massa pícarisch.—F. Tiana: La pregunta que 'ns dirigeix ens dona á comprendre que desitja fer us de las dos composicions, á lo qual no podem oposarnos.—Ego Sum: Gracias per l' envio.

—S. P. de Vilafraanca: No 'ns serveix.—J. M. Solanas: Es fluixa.—R. Pons: Està bé; miraré de publicar-ho aviat.—Follet: Rebuda la remesa: un milló de gràcies.—Mayet: Idem la seva composició, encare que preferiríam que 'n tragüés los noms locals, que després de tot no pertanyen á la confraria.—Un subscriptor: Gracias per la noticia.—J. V. A.: La seva composició té escassa novelat y peca d' excessivament llarga.—Ll. Millà: Rebuda la composició: veu ém de aprofitarla.

—Gil B. ea: No va prou bé.—Andreuhet dels Conills: Com t'ampoch lo que vosté 'ns envia.—J. Staramsa: Quedan acceptadas.—J. Martí: L' gazapo es massa petit perque 'ns entretinguem á cassar-lo: ja hauré vist que tractantse de aquell periòdic no mes ens dediquem als grossos.—Quibovi Marupa: Resulta nul.—Mr. Eugon: No 'ns agrada prou.—J. Boguñá: Com t'ampoch lo que vosté ens envia.—C. Urias d' Aurià: La composició va bastant bé.

LOPEZ, editor.—Rambla del Mitj, 20.

A. Lopez Robert, impresor.—Asalto, 63.—BARCELONA

Dissapte próxim dia 4 de Janer de 1896 NUMERO EXTRAORDINARI de
LA CAMPANA DE GRACIA

Gran número de any nou, ilustrat y escrit per firmas de primera
Preu 10 cénts. * 8 planas d' ilustració y text * Preu 10 cénts.